

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Question No. 2 to 6 have internal option.
  3. Figures to the right indicates full marks.

1. A) Select the appropriate alternative and rewrite the full sentence : (Any Ten) (10)

- 1) _____ is most likely to be a Fixed cost.
  - a) Commission
  - b) Rent
  - c) Assembly Labour Cost
  - d) Cost of material used in Production
- 2) Overhead expenses can be classified according to _____.
  - a) Behavior
  - b) Elements
  - c) functions
  - d) All of the above
- 3) ABC analysis is a technique developed for _____.
  - a) Finished stock control
  - b) W-I-P Control
  - c) Inventory Control
  - d) Inventory management.
- 4) Labour turnover is calculated by _____ method.
  - a) Separation
  - b) replacement
  - c) Flux
  - d) All of the above.
- 5) Stores Ledger Control Account accounts for _____.
  - a) All overheads incurred in process.
  - b) All wages incurred in process.
  - c) All purchases of materials for the stores and all issue of materials.
  - d) None of the above.
- 6) In contract costing, payment of cash to contractor is made on the basis of _____.
  - a) Retention Money
  - b) Certified work
  - c) Work-in-progress
  - d) Uncertified work.
- 7) $P/V \text{ Ratio} = \frac{\text{Sales}}{\text{Sales}} \times \frac{\text{Profit}}{\text{Sales}}$
  - a) Variable cost
  - b) Profit
  - c) Contribution
  - d) None of the above
- 8) By – Product has _____ sale value than the main product.
  - a) Lower
  - b) higher
  - c) equal
  - d) None of these
- 9) Undervaluation of closing stock in cost accounts _____.
  - a) Increases costing profit
  - b) decreases costing profit
  - c) Increases financial profit
  - d) Decreases financial profit
- 10) Material usage standard is decided by _____.
  - a) Sales department
  - b) Finance department
  - c) Purchase department
  - d) Production department
- 11) Cost Accounting is directed towards the need of _____.
  - a) Shareholders
  - b) Internal Users
  - c) External users
  - d) Government
- 12) If actual cost is less than standard cost, variance is _____.
  - a) NIL
  - b) Favourable
  - c) Unfavourable
  - d) None of the above.

1. B) State whether the following statements are True or False : (Any Ten) (10)

- 1) Abnormal idle time wages are excluded from cost of production.
- 2) Bin cards are not a part of accounting records.
- 3) Cash discounts are excluded from cost sheet.
- 4) Goodwill written off appears only in financial accounts.
- 5) There is difference between notional profit and estimated profit in relation to contract.
- 6) Underabsorption of overheads decreases profit in costing books.
- 7) Overtime decreases labour cost.
- 8) Machine set up is normally considered as batch level cost.
- 9) Standard Hour is not used while computing Labour Rate Variance.
- 10) Units produced at a process are homogeneous.

- 11) Marginal costing is a method of costing.
 12) Drawing office salaries is an item of Factory Overheads.

2. Virat, Yuvraj & Ashwin carry on business as engineers in partnership sharing profits of losses in the ratio of (15) equal proportions. Virat devotes to the partnership only so much time he thinks fit. Yuvraj acts as a works manager & Ashwin as office manager.

The following figures for the month of December 2016 were extracted as follows.

PARTICULARS	Amount.
Purchase of stores (Material)	49,000
Direct Wages	32,000
Indirect Wages	4,000
Office salaries	9,300
Carriage inwards	300
Carriage outwards	28,000
Sales	1,60,000
Opening stock	
Stores	17,500
Finished goods (600 Units)	4,500
Work in Progress	6,500
Travelling Expenses	2,000
Interest on Capital	
Virat	1500
Yuvraj	800
Ashwin	700
	3,000
Advertising	3,000
Power	1,050
Income Tax	9,500
Agent's Commission	4,500
Plant Maintenance	3,660
Rates & lighting for Building (90% for factory & 10% for office)	1,000
Cash Discount	300
Bad debts	500
Sundry Expenses :	
Factory	1,400
Office	2,540
Building Repairs	100
Partners salaries	
Yuvraj	1,200
Ashwin	1,000
	2,200
Depreciation on plant	1,900
Sale of Scrap	400

On 31st December 2016 stores on hand totalled Rs – 19,000/- whereas work-in-progress was estimated at Rs. 7,000; 15000 units were produced out of which 700 units remained unsold
 Prepare a cost sheet for December 2016. `

OR

2. Raj oil Mills started a factory in Aurangabad on 01st April 2016. Following details are furnished about its activity during the year ended 31st march 2017 :- (15)
- Raw Material consumed 40,000 Units @ Rs.8 per unit
 Direct Wages –
 a) Skilled workers Rs.11 per unit.
 b) Unskilled workers Rs.7/- per unit.
 Royalty (on Raw material consumed) @ Rs.4 per unit.
 Works overheads @ Rs.8/- per machine hour.
 Machine Hours worked : 30,000
 Office overheads @ 1/3rd of works cost.
 Sales commission @ Rs.4/- per unit.
 Units produced 40,000.
 Stock of unit at the end :
 4000 units to be valued at cost of production per unit.
 Sale price is Rs.60 per unit.
 Prepare cost sheet showing various elements of cost both in total and per unit.

3. a) Following extract of raw material X could be obtained for January 2015 from stores ledger. (08)

Jan 2015	Particulars	Receipts	Issue	Balance
1	Balance b/d @ Rs.5.00	-	-	150
3	GRN 45 @ Rs. 5.00/-	20	-	-
5	Issue Requisition 70	-	130	-
9	Issue Requisition 74	-	30	-
14	GRN 56 @ Rs. 4.50	100	-	-
17	GRN 60 @ Rs 4	40	-	-
21	Issue Requisition. 80	-	100	-
23	GRN 65 @ Rs. 5.5	80	-	-
25	Issue Requisition – 85	-	60	-
29	Issue Requisition – 89	-	70	-
30	GRN 69 @ Rs.6	160	-	-

From the above extract prepare stores ledger under FIFO Method.

3. b) Following information relating to a type of raw material is available (07)
- Annual Demand - 2400 Units.
 Unit Price - Rs. 2.40
 Ordering cost per order - Rs. 4.00
 Storage Cost - 2% per annum
 Interest rate - 10% per annum

Calculate Economic order Quantity and total annual inventory cost in respect of the particular raw material.

OR

- Q 3) a) Calculate overhead Recovery Rate for Department A,B & C (08)

Particulars	Total Rs.	Production department			Service Dept.	
		A (Rs.)	B (Rs.)	C (Rs.)	P (Rs.)	Q (Rs.)
Rent	12000	2,400	4,800	2,000	2,000	800
Electricity	4000	800	2,000	500	400	300
Indirect labour	6000	1,200	2,000	1,000	800	1000

Q.P. Code :03187

Depreciation	5000	2,500	1,600	200	500	200
Sundries	4500	910	2,143	847	300	300
Estimated working Hours		1000	2,500	1,400		

Expenses of service department P & Q apportioned as under.

	A	B	C	P	Q
P	30%	40%	20%	-	10%
Q	10%	20%	50%	20%	-

3. b) A worker takes 6 hours to complete a job under a scheme of payment of results The standard time allowed (07) for the job is of hours. His wage rate is Rs. 1.50/- per hour. Material cost of the job is Rs. 16 of the overheads are recovered at 150% of the total direct wages.

Calculate the factory cost under

- 1) Rowan plan   2) Halsey System of incentives.

4. The following are cost balances in cost ledger of Mukesh manufacturing company on 1st April 2016 (15)

Particulars	Amount. (Rs.)	
Sales		50,00,000
Office Expenses recovered		2,63,000
Work overheads allocated to production		13,54,600
Office & Administrative Expenses		2,65,000
Selling Expenses		1,13,400
Cost of Goods sold		44,28,000
Cost of completed production		41,90,400
Works Expenses		13,48,000
Wages (Direct)		13,32,000
Purchase of Material		15,00,000
Stores issued to Production		13,80,000
Balances	Dr. Rs.	Cr. Rs.
Cost Ledger control Account	-	14,27,000
Stores ledger control Account	3,20,000	-
Work in progress ledger Account	6,20,000	-
Finished goods Ledger Account	4,87,000	-

Prepare all necessary ledger control Accounts under Non-integrated system.

OR

4. ATUL Ltd. Provides you the following information for the month of March, 2016 about its process P, Q & R. (15)

Particulars	Process P	Process Q	Process R
Basic Raw Material introduced (units)	40,000	8840	7840
Cost of Basic Raw Material P.U.(Rs.)	48	56	64
Labour Charges (Rs.)	6,87,000	5,87,400	4,89,600
Sundry Materials (Rs.)	3,11,400	2,00,320	1,78,960
Factory overheads	40% of basic Raw material	40% of labour charges	40% of labour charges

Q.P. Code :03187

Normal loss (% on total number of units inputs)	3%	5%	7%
Scrap value per units (Rs.)	12	15	21
Output transfer to the next process %	70%	60%	-
Output sold at the end of the process %	30%	40%	100%
Selling price per unit of output sold (Rs.)	130	176	220

Prepare process Accounts.

5. Jeevan Infrastructures Ltd. Commenced a contract on 1st April 2014. The total contract price was Rs. 35,00,000 and it is likely to be completed on 31st December 2015. The actual expenditure up to 31st March 2015 and subsequent estimated expenditure upto 31st December 2015 are given below. (15)

Particulars	Actual Expenditure upto 31.03.2015 Rs.	Estimated Expenditure from 1.04.15 to 31.12.2015 (Rs.)
Material issued	9,60,000	6,29,000
Direct labour	4,40,000	3,20,000
Sub contract charges	20,000	30,000
Chargeable Expenses	1,20,000	1,70,000
Plant Purchased	3,00,000	-
Plant returned to stores at the end of the period (cost)	1,00,000	2,00,000
Architect Fees	40,000	68,000
Material at site	40,000	-
Work certified (cumulative)	20,00,000	35,00,000
Work uncertified	50,000	-
Cash Received	16,00,000	19,00,000

The Plant is subject to annual depreciation @ 20% on original cost. That the Rs. 9000/- would be sufficient to meet contingencies. It was decided that the profit to be taken credit for should be that portion of the estimated net profit to be realised on completion of the contract which the certified values of work as on 31st March 2015 bear to the total contract price.

You are required to prepare contract account for the year ended 31st March 2015 and show your calculations of the profits to be credited to profit & loss account for the year ended 31st March 2015.

OR

5. a) From the following information calculate information (08)
 Variable cost per unit Rs. 35.60 (60% of selling price per unit) and fixed cost Rs. 2,09,042
 Calculate :
- Profit volume Ratio.
  - Break even sales in units.
  - Margin of safety in units when sales is 16000 units.
  - Sales to earn profit of Rs. 90,000.
- b) From the following information calculate :- (07)
- Material cost variance
  - Material price variance

- 3) Material usage variance
- Standard for 60 units of product X (60 units)
  - Material – 240 kgs.
  - Standard Rate per unit – Rs. 6.4
  - Actual production = 72000 units.
  - Actual material used – 2, 84,400 kgs.
  - Actual Rate per kg – 16.40

- Q 6) a) Explain the usage of cost Accounting. (10)
- b) Explain Non-integrated system of cost Accounting along with its merits. (10)

OR (20)

Write short notes : (Any four)

- 1) Just in time
- 2) Types of wages Rate
- 3) Step ladder method
- 4) Income & Expenses disallowed in cost sheet
- 5) Cost Reconciliation.
- 6) Advantages of Activity based costing.

बहिस्थ विद्यार्थी - २०१६-१७ करिता

- N.B:
1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
  2. प्रश्न क्रमांक ०२ ते ०६ यांना अंतर्गत पर्याय दिलेले आहेत.
  3. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
  4. इंग्रजी भाषेतील प्रश्न प्रमाण मानावेत.

प्र.१ अ) सर्वात योग्य विकल्पांची निवड करून खालील वाक्ये पूर्ण करा. (कोणतेही दहा)

१०

१. _____ प्रामुख्याने स्थिर परिव्यय आहे.
  - अ. अडत
  - ब. भाडे
  - क. जुळवणी मजुरी परिव्यय
  - ड. उत्पादनात वापरलेले माल परिव्यय
२. वरकड खर्चाचे _____ प्रमाणे वर्गीकरण केले जाऊ शकते.
  - अ. वर्तन
  - ब. घटक
  - क. कार्ये
  - ड. वरीलपैकी सर्व
३. अ ब क विश्लेषण तंत्र _____ करिता विकसित केले आहे.
  - अ. तयार मालसाठा नियंत्रण
  - ब. अर्धनिर्मित माल नियंत्रण
  - क. मालसाठा नियंत्रण
  - ड. मालसाठा व्यवस्थापन
४. श्रमिक उलाढाल प्रमाणाचे _____ पद्धतीने परिगणन केले जाते.
  - अ. विभाजन
  - ब. पुनःस्थापन
  - क. फ्लक्स
  - ड. वरीलपैकी सर्व
५. भांडार खतावणी नियंत्रण खाते _____ दर्शविते.
  - अ. प्रक्रियेतील सर्व उपपरिव्ययखर्च
  - ब. प्रक्रियेतील सर्व मजुरी खर्च
  - क. भांडारासाठीची सर्व माल खरेदी आणि सर्व माल वाटप
  - ड. यापैकी कोणतेही नाही.
६. कंत्राट परिव्ययांकनात कंत्राटदाराला _____ च्या आधारावर पैसे अदा केले जातात.
  - अ. अधिधारण पैसा
  - ब. प्रमाणित काम
  - क. अर्धवट अपूर्ण काम

ड. अप्रमाणित काम

७. नफा आकारमान गुणोत्तर $= \frac{\text{नफा}}{\text{विक्री}} \times १००$

अ. चल परिव्यय

ब. नफा

क. अंशदान

ड. वरीलपैकी कोणतेही नाही

८. उप उत्पादनाचे विक्री मूल्य मुख्य उत्पादित वस्तूपेक्षा _____ असते.

अ. कमी ब. जास्त क. समान ड. यापैकी कोणतेही नाही

९. परिव्यय लेख्यांमध्ये शेवटच्या साठ्यांच्या कमी मुल्यांकनामुळे _____

अ. परिव्यय नफा वाढतो

ब. परिव्यय नफा कमी होतो

क. वित्तीय नफा वाढतो

ड. वित्तीय नफा कमी होतो

१०. सामग्री वापरातील मानक _____ ठरवते.

अ. विक्री विभाग

ब. वित्त विभाग

क. खरेदी विभाग

ड. उत्पादन विभाग

११. _____ ची गरज म्हणून परिव्यय लेखांकनाकडे पाहिले जाते.

अ. भागधारक

ब. अंतर्गत उपयोगकर्ते

क. बाह्य उपयोगकर्ते

ड. सरकार

१२. जर वास्तविक परिव्यय हा मानक परिव्ययापेक्षा कमी असेल तर फरकास _____ असे संबोधनात

अ. शून्य

ब. अनुकूल

क. प्रतिकूल

ड. वरीलपैकी कोणतेही नाही.

ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य आहेत ते सांगा:-

१०

१. असामान्य निष्क्रिय वेळेचे वेतन उत्पादन परिव्ययातून वगळले जाते.

२. बीन कार्ड हे लेखांकन नोंदींचा भाग नाही.

३. रोख कसर परिव्यय पत्रकातून वगळली जाते

४. नावलौकिकाचे अपलेखित फक्त वित्तीय लेख्यांमध्येच दाखवले जाते

५. कंत्राटाशी संबंधित कल्पित नफा व अंदाजित नफा यामध्ये फरक आहे

६. उपरीपरिव्ययाची न्यून आकारणी परिव्ययांकन पुस्तकात नफा कमी करते.

७. अति काळामुळे मजुरी परिव्यय कमी होते
८. सामान्यतः यंत्र मांडणी परिण्यय वस्तू समुदाय पातळी परिव्यय म्हणून विचारात घेतला जातो.
९. मजुरी दरातीत फरक काढताना मानक तास वापरले जात नाहीत.
१०. प्रक्रियेत उत्पादित केलेल्या विविध नागांचे उत्पादन एकजिनसी असते.
११. सिमांत परिव्ययांकन हि परिव्ययांकनाची पद्धत आहे.
१२. आरेखन कार्यालयाचा पगार हा कारखाना उपरी परिव्ययासंबंधीचा भाग आहे.

प्र.२ विराट, युवराज आणि अश्विन यांचा समभागिदारीत अभियांत्रिकी वस्तू उत्पादनाचा व्यवसाय आहे. विराट १५ या व्यवसायात गरजेपुरताच वेळ देऊ शकतो. युवराज कारखान्याचा व्यवस्थापक आहे तर अश्विन कार्यालयीन व्यवस्थापक आहे
डिसेंबर २०१६ चा कंपनीचा तपशील खालीलप्रमाणे

तपशील	रु.	रु.
कच्चा माल खरेदी	---	४९,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	---	३२,०००
अप्रत्यक्ष मजुरी	---	४,०००
कार्यालयीन पगार	---	९,३००
माल आवक हमाली	---	३००
माल जावक हमाली	---	२८,०००
विक्री	---	१,६०,०००
आरंभीचा साठा	---	---
कच्चा माल	---	१७,५००
पक्का माल (६०० नग)	---	४,५००
प्रक्रियांतर्गत उत्पादन	---	६,५००
वाहतूक खर्च	---	२,०००
भांडवलावरील व्याज	---	---
विराट	१,५००	---
युवराज	८००	---
अश्विन	७००	३,०००
जाहिरात	---	३,०००
वीज (शक्ती)	---	१,०५०
आयकर	---	९,५००
एजंटचे कमिशन	---	४,५००
सयंत्राची देखभाल	---	३,६६०
दर आणि इमारतीची वीजजोडणी (९०% कारखान्यासाठी, १०% कार्यालयासाठी)	---	१,०००
नगदी सवलत	---	३००
बुडीत देयक	---	५००

किरकोळ खर्च	---	
कारखाना	---	१,४००
कार्यालय	---	२,५४०
इमारतीची दुरुस्ती	---	१००
<u>भागीदारांचा पगार</u>	---	---
युवराज	१,२००	---
अश्विन	१,०००	२,२००
सयंत्राचा घसारा	---	१,९००
भंगार विक्री	---	४००

३१ डिसेंबर २०१६ रोजी असणारा कच्चा मालाचा साठा रु.१९,०००; प्रक्रियांतर्गत साठा रु.७०००/- १५००० नगांचे उत्पादन घेण्यात आले आहे. त्यापैकी ७०० नगांचा पक्क्या मालाचा साठा आहे. परिव्यय पत्रक व प्रतिनग परिव्यय स्तंभ तयार करा.

किंवा

प्र.२ सन १ एप्रिल २०१६ रोजी राज ऑइल मिल्स ने औरंगाबाद येथे एक कारखाना सुरु केला. ३१.०३.२०१७ ला संपलेल्या वर्षातील व्यवहार खाली दिले आहेत. ४०००० नग @ रु.८ प्रतिनग प्रमाणे कच्चा माल खरेदी केला. १५

प्रत्यक्ष मजुरी:

प्रशिक्षित मजूर रु. ११ प्रतिनग

अप्रशिक्षित मजूर रु. ७ प्रतिनग

स्वामित्व वापरलेल्या कच्चा मालावर @ रु.४ प्रतिनग

कारखाना उपखर्च @ रु ८ प्रति यांत्रिक तास

एकूण यांत्रिक तास-३००००

कार्यालयीन उपखर्च हा कारखाना उपखर्चाच्या १/३ आहे. विक्रीवरील अडत @ रु.४ प्रतिनग

४०००० नग उत्पादन झाले.

शिल्लक राहिलेले नग: ४००० नग उत्पादन खर्च प्रति नगात लिहिला.

विक्रीची किंमत रु.६० प्रतिनग

परिव्यय पत्रक तयार करा ज्या मध्ये एकूण परिव्यय व प्रतिनग परिव्यय दाखवा.

प्र.३ अ) माहे जानेवारी २०१५ मधील भांडारातील टिपण सारांश खालीलप्रमाणे आहे. ०८

जाने २०१५		हस्तगत	पाठवणी	शिल्लक
१	आरंभिक साठा @ ५ रु	-	-	१५०
३	मा.क्र.४५ प्रमाणे @ ५ रु	२०	-	-
५	मा. क्र. ७० प्रमाणे	-	१३०	-
९	मा. क्र. ७४ प्रमाणे	-	३०	-
१४	आ. क्र. ५६ प्रमाणे @ ४.५० रु	१००	-	-
१७	आ. क्र. ६० प्रमाणे @ ४.०० रु	४०	-	-

२१	मा. क्र. ८० प्रमाणे	-	१००	-
२३	आ. क्र. ६५ प्रमाणे @ ५.५० रु	८०	-	-
२५	मा. क्र. ८५ प्रमाणे	-	६०	-
२९	मा. क्र. ८९ प्रमाणे	-	७०	-
३०	आ. क्र. ६९ प्रमाणे @ ६ रु	१६०	-	-

वरील सारांशप्रमाणे भांडारलेखा तयार करा. (फिफो पद्धतीनुसार)

ब) वार्षिक आवश्यकता - २,४०० नग

प्रतिनग किंमत - २.४०० रु

आदेश परीव्यय प्रति आदेश - ४.००० रु

साठवणुक परीव्यय - २%

व्याजदर - प्रतिवर्ष १०%

कच्चा मालासंदर्भात वरील माहिती उपलब्ध आहे. त्याआधारे नियमन आदेश संख्या व वार्षिकसाठा एकूण रक्कम ठरवा

किंवा

प्र.३ अ) पुढील माहितीच्या आधारे अ, ब आणि क विभागाच्या परीव्ययाचा वसुलीचा दर ठरवा.

तपशील	एकूण	उत्पादन विभाग			सेवा विभाग	
भाडे	१२०००	२४००	४८००	२०००	२०००	८००
वीज	४०००	८००	२०००	५००	४००	३००
अप्रत्यक्ष मजुरी	६०००	१२००	२०००	१०००	८००	१०००
घसारा	५०००	२५००	१६००	२००	५००	२००
किरकोळ	४५००	९१०	२१४३	८४७	३००	३००
अपेक्षित तास	-	१०००	२५००	१४००	-	-

सेवा विभाग म आणि न वरील खर्च खालीलप्रमाणे विभागाला आहे.

	अ	ब	क	म	न
म	३०%	४०%	२०%	-	१०%
न	१०%	२०%	५०%	२०%	-

ब) एका कामगाराला एक विशिष्ट काम पूर्ण करण्यासाठी ६ तासांचा अवधी लागतो. मानक निश्चित वेळ ९ तास एवढी आहे. त्या कामगाराचा प्रतितास मजुरीचा दर हा १.५०/- रु. एवढा आहे.

त्या कामासाठी लागणाऱ्या कच्चा मालाचा दर हा रु.१६/- इतका असून उपरिपरीव्यय हे प्रत्यक्ष मजुरीच्या १५०% वसूल करण्यात आले

वरील माहितीच्या आधारे कारखाना परीव्यय ठरवा

१) रोवन प्लॅन २) हालसे स्कीम

प्र.४ दि. १ एप्रिल २०१६ रोजी मुकेश मॅन्युफॅक्चरिंग कं. च्या खातेवहीतील शिल्लक रकमा खालीलप्रमाणे दाखविल्या आहेत.

तपशील	रक्कम (रु.)
विक्री	५०,००,०००

कार्यालयीन खर्च आकार	२,६३,०००
उत्पादनावर विभागलेला कारखाना उपरिपरिव्यय	१३,५४,६००
कार्यालयीन व प्रशासकीय खर्च	२,६५,०००
विक्री खर्च	१,१३,४००
विकलेल्या तयार पक्क्या मालाचे परीव्यय	४४,२८,०००
तयार पक्क्या मालाचा परीव्यय	४१,९०,४००
कारखाना खर्च	१३,४८,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	१३,३२,०००
भांडार समान उत्पादनासाठी पाठवले	१५,००,०००
माल खरेदी	१३,८०,०००

शिल्लक	नावे (रु)	जमा (रु)
परीव्यय खातेवही नियंत्रण खाते	-	१४,२७,०००
भांडार खातेवही नियंत्रण खाते	३,२०,०००	-
चालू कामखातेवही नियंत्रण खाते	६,२०,०००	-
पक्का मालसाठा खातेवही नियंत्रण खाते	४,८७,०००	-

अविभाजित नियंत्रण खात्यांच्या पद्धतीनुसार आवश्यक सर्व नियंत्रण खाते तयार करा.

प्र.४ अतुल लिमिटेडने पी क्यू आणि आर बदलची ३१ मार्च २०१६ ची माहिती खालीलप्रमाणे दिलेली आहे. १५

तपशिल	'प्रक्रिया पी'	'प्रक्रिया क्यू'	'प्रक्रिया आर'
प्राथमिक कच्च्यामालाची प्रक्रियेत पाठविला (नग)	४००००	८८४०	७८४०
प्राथमिक कच्च्यामालाची किंमत प्रति नग (रु)	४८	५६	६४
मजुरी खर्च	६,८७,०००	५,८७,४००	४,८९,६००
किरकोळ मालसामान	३,११,४००	२,००,३२०	१,७८,९६०
कारखाना उपपरिव्यय	प्राथमिक कच्चा मालाच्या ४०%	मजुरी खर्चाच्या ४०%	मजुरी खर्चाच्या ४०%
सामान्य अपव्यय (प्रक्रियेत पाठविलेल्या एकूण नगाच्या %)	३%	५%	७%
मोडमूल्य प्रतिनगात (रु)	१२	१५	२१
उत्पादन पुढच्या प्रक्रियेत पाठविले %	७०	६०	-
प्रक्रियेच्या शेवटी उत्पादन विकले %	३०	४०	१००
विक्री किंमत प्रति नग (रु)	१३०	१७६	२२०

प्रक्रिया खाती तयार करा.

प्र.५ जीवन इन्फ्रास्ट्रक्चर्स लि. यांनी १ एप्रिल २०१४ रोजी कंत्राटाची सुरुवात केली. कंत्राटाचे एकूण मूल्य रु. १५ ३५,००,०००/- होते व ते ३१ डिसेंबर २०१५ पर्यंत पूर्ण होईल असा अंदाज होता. ३१ मार्च २०१५ पर्यंतचा वास्तव खर्च व त्यानंतरचा ३१ डिसेंबर २०१५ पर्यंतचा अंदाजित खर्च खालीलप्रमाणे

तपशिल	वास्तवखर्च ३१.०३.२०१५ पर्यंत (रु)	अंदाजित खर्च ०१.०४.२०१५ ते ३१.१२.२०१५
पाठवलेला माल	९,६०,०००	६,२९,०००
प्रत्यक्ष मजुरी	४,४०,०००	३,२०,०००
उप.कंत्राट खर्च	२०,०००	३०,०००
प्रत्यक्ष आकार खर्च	१,२०,०००	१,७०,०००
संयंत्र खरेदी	३,००,०००	-
संयंत्र भांडारात परतपाठवले (मूळ किं.)	१,००,०००	२,००,०००
वस्तु विशारद शुल्क	४०,०००	६८,०००
कंत्राटाच्या ठिकाणी मालसाठा	४०,०००	-
प्रमाणित काम (संकलित)	२०,००,०००	३५,००,०००
अप्रमाणित काम	५०,०००	-
रोख रक्कम मिळाली	१६,००,०००	१९,००,०००

संयंत्रावरील घसारा २०% दराने मूळ किमतीवर आकारावयाचा आहे. संभाव्य बाबींसाठी रु.९००० ची तरतूद करावयाची आहे.

असे ठरविण्यात आले की ३१ मार्च २०१५ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी कंत्राटाचा नफा जमा करण्यासाठीचे प्रमाण कंत्राट संपल्यानंतरच्या अंदाजित नफ्याच्या प्रमाणानुसार वर्षाअखेरीस प्रमाणित कामाच्या व एकूण कंत्राटाच्या किमतीवर आधारित आहे.

३१मार्च २०१५ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठीचे कंत्राटखाते तयार करा. दि.३१.०३.२०१५ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठीचा नफा, कंपनीचा नफा तोटा पत्रकात नावे करण्यासाठीची आकडेमोड करा.

किंवा

प्र.५ अ) खालील माहितीच्या आधारे

बदलता परीव्यय प्रति नग रु३५.६० (प्रतिनग विक्री किमतीच्या ६०%) आणि स्थिर परीव्यय रु.२,०९,०४२/- शोधा:-

१. नफा / आकारमान गुणोत्तर
२. ना नफा ना तोटा विक्री नगामध्ये
३. सुरक्षितता सीमा नगामध्ये; विक्री १६००० नग असल्यास
४. नफा रु ९०००० मिळवण्यासाठी आवश्यक विक्री

ब) खालील माहितीच्या आधारे शोधा:-

०७

१. माल परिव्ययातील फरक
  २. माल किमतीतील फरक
  ३. माल वापरातील फरक
- मानक- वस्तू 'क्ष' च्या ६० नगांकरिता
 मानक सामग्री - २४० कि.ग्रॅ.
 मानक दर प्रति नग- रु ६४
 वास्तविक उत्पादन- ७२००० नग
 वास्तविक दर प्रति कि.ग्रॅ. - रु १६.४०

प्र.६ अ) परीव्यय लेखांकनाचे उपयोग स्पष्ट करा.

१०

ब) विभाजीत लेखे द्विर्नोद लेखापालन पद्धतीवर आधारीत असतात हे विधान स्पष्ट करा.

१०

किंवा

प्र.६ खालीलपैकी कोणतेही चारावर टिपा लिहा.

२०

१. नियोजित वेळ (Just in Time)
२. मजुरी दराचे प्रकार
३. स्टेप लडार पध्दत
४. अपरिव्यय पत्रकात समाविष्ट न करण्यात येणारे खर्च व उत्पन्न
५. परीव्यय जुळवणी
६. कार्ये आधारीत परीव्ययांकनाचे फायदे